

Brussel, 3 juli 2026
(OR. en)

11123/26

ECOFIN 913
UEM 317
SOC 442
EMPL 244
COMPET 857
ENV 833
EDUC 299
ENER 455
JAI 893
GENDER 130
JEUN 173
SAN 531
EIB
ECB

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	AANBEVELING VAN DE RAAD inzake het economisch, sociaal, werkgelegenheids-, structuur- en begrotingsbeleid van Kroatië

De delegaties vinden hierbij de bovengenoemde ontwerpaanbeveling van de Raad, die is gebaseerd op Commissievoorstel COM(2026) 211 final en is herzien en goedgekeurd door verschillende comités van de Raad en is afgerond door het Economisch en Financieel Comité.

AANBEVELING VAN DE RAAD

inzake het economisch, sociaal, werkgelegenheids-, structuur- en begrotingsbeleid van Kroatië

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 121, lid 2, en artikel 148, lid 4,

Gezien Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad¹, en met name artikel 3, lid 3,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

Gezien de resoluties van het Europees Parlement,

Gezien de conclusies van de Europese Raad,

Gezien het advies van het Comité voor de werkgelegenheid,

Gezien het advies van het Economisch en Financieel Comité,

Gezien het advies van het Comité voor sociale bescherming,

Gezien het advies van het Comité voor de economische politiek,

¹ Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad (PB L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Verordening (EU) 2024/1263 bevat de doelstellingen van het kader voor economische governance, dat erop gericht is gezonde en houdbare overheidsfinanciën, duurzame en inclusieve groei, alsook veerkracht te bevorderen door middel van hervormingen en investeringen, en buitensporige overheidstekorten te voorkomen. In die verordening is bepaald dat de Raad en de Commissie in het kader van het Europees Semester multilateraal toezicht uitoefenen overeenkomstig de doelstellingen en vereisten van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Het Europees Semester omvat met name de opstelling van en het toezicht op de uitvoering van landspecifieke aanbevelingen.
- (2) Op 25 november 2025 heeft de Commissie een advies over het ontwerpbegrotingsplan 2026 van Kroatië goedgekeurd. Tevens heeft de Commissie op die datum op grond van Verordening (EU) nr. 1176/2011 het waarschuwingsmechanismeverslag 2026 goedgekeurd, waarin zij Kroatië niet noemt als een van de lidstaten waarvoor een diepgaande evaluatie nodig is. Ook heeft de Commissie een aanbeveling goedgekeurd voor een aanbeveling van de Raad over het economisch beleid van de eurozone, alsook voor een aanbeveling van de Raad over menselijk kapitaal in de Europese Unie, en een voorstel gedaan voor het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid voor 2026, waarin de uitvoering van de werkgelegenheidsrichtsnoeren en de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten wordt geanalyseerd. De Raad heeft de aanbeveling over het economisch beleid van de eurozone² aangenomen op 21 april 2026, en het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid en de aanbeveling over menselijk kapitaal op 9 maart 2026.
- (3) Op 29 januari 2025 heeft de Commissie het kompas voor concurrentievermogen gepubliceerd, een strategisch kader dat de komende vijf jaar het mondiale concurrentievermogen van de Unie moet stimuleren. Sinds de bekendmaking ervan heeft het kompas voor concurrentievermogen gediend als uitgangspunt voor de werkzaamheden in het kader van het Europees Semester en zorgt het ervoor dat het economisch beleid van de lidstaten in overeenstemming is met de strategische doelstellingen van de EU, waarbij een uniforme aanpak van economische governance wordt opgezet ter bevordering van duurzame groei, innovatie en veerkracht in de Unie.

² PB C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

- (4) In 2026 blijft het Europees Semester voor coördinatie van het economisch beleid parallel verlopen met de slotfase van de uitvoering van de herstel- en veerkrachtfaciliteit³. Herstel- en veerkrachtplannen zijn, samen met financiering in het kader van het cohesiebeleid, van essentieel belang gebleken voor de verwezenlijking van de beleidsprioriteiten van het Europees Semester, aangezien met de plannen alle of een aanzienlijk deel van de uitdagingen die in de relevante landspecifieke aanbevelingen van de recente cycli zijn aangehaald, moesten worden aangepakt, en in de door het Europees cohesiebeleid gefinancierde programma's rekening moest worden gehouden met de landspecifieke aanbevelingen. Nu de herstel- en veerkrachtfaciliteit bijna ten einde loopt, blijft het van essentieel belang om de hervormingen en investeringen die in het kader daarvan worden ondersteund en uitgevoerd, vol te houden, met name die welke bijdragen tot de aanpak van de uitdagingen die in de landspecifieke aanbevelingen zijn vastgesteld, en erop voort te bouwen.
- (5) Op 3 juni 2026 heeft de Commissie het landverslag 2026 voor Kroatië bekendgemaakt. Daarin is de vooruitgang beoordeeld die Kroatië heeft geboekt bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen voor 2025 en is de balans opgemaakt van de uitvoering door Kroatië van het herstel- en veerkrachtplan. Op basis van die analyse zijn in het landverslag de dringendste uitdagingen voor Kroatië in kaart gebracht. Ook is daarin de vooruitgang beoordeeld die Kroatië heeft geboekt bij de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten en bij de verwezenlijking van de kerndoelen van de Unie inzake werkgelegenheid, vaardigheden en vermindering van armoede en sociale uitsluiting, alsook bij de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties.

³ Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

- (6) Op 21 januari 2025 heeft de Raad, op basis van de beoordeling en de aanbeveling van de Commissie, een aanbeveling aangenomen tot goedkeuring van het nationaal budgettaire-structureel plan voor de middellange termijn van Kroatië⁴. Het plan bestrijkt de periode 2025 tot en met 2028 en bevat een begrotingsaanpassing die over vier jaar is gespreid. De Raad heeft de volgende maximale groeipercentages van de netto-uitgaven aanbevolen: 6,4 % in 2025, 4,9 % in 2026, 4,1 % in 2027 en 3,7 % in 2028; deze stemmen overeen met de maximale cumulatieve groeipercentages die zijn berekend op basis van referentiejaar 2023, namelijk 26,2 % in 2025, 32,3 % in 2026, 37,8 % in 2027 en 42,9 % in 2028.
- (7) De Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de gevolgen daarvan vormen een existentiële uitdaging voor de Europese Unie. De Commissie heeft de lidstaten uitgenodigd te verzoeken om een gecoördineerde activering van de nationale ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact ter ondersteuning van de inspanningen van de EU om tot een snelle en aanzienlijke verhoging van de defensie-uitgaven te komen⁵, en dit voorstel is door de Europese Raad van 6 maart 2025 positief ontvangen. Naar aanleiding van het verzoek van Kroatië heeft de Raad op 8 juli 2025 op aanbeveling van de Commissie een aanbeveling aangenomen op grond waarvan Kroatië mag afwijken van de aanbevolen maximale groeipercentages van de netto-uitgaven⁶. De periode waarin de nationale ontsnappingsclausule wordt geactiveerd (2025-2028) stelt Kroatië in staat de overheidsuitgaven te herprioriteren of de overheidsinkomsten te verhogen, zodat aanhoudend hogere defensie-uitgaven de houdbaarheid van de begroting op middellange termijn niet in gevaar zouden brengen.

⁴ Aanbeveling van de Raad van 21 januari 2025 tot goedkeuring van het nationaal budgettaire-structureel plan voor de middellange termijn van Kroatië (PB C, C/2025/638, 10.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/638/oj>).

⁵ Mededeling van de Commissie, “Hogere defensie-uitgaven opvangen binnen het stabiliteits- en groeipact”, Brussel, 19 maart 2025, C(2025) 2000 final.

⁶ Aanbeveling van de Raad van 8 juli 2025 houdende toestemming voor Kroatië om af te wijken van de in Verordening (EU) 2024/1263 van de Raad vastgestelde maximale groeipercentages van de netto-uitgaven (activering van de nationale ontsnappingsclausule) (PB C, C/2025/3967, 20.8.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3967/oj>).

- (8) Op 7 mei 2026 heeft Kroatië zijn jaarlijkse voortgangsverslag 2026⁷ ingediend over de naleving van de aanbevolen maximale groeipercentages van de netto-uitgaven en de uitvoering van hervormingen en investeringen als antwoord op de belangrijkste uitdagingen zoals benoemd in de landspecifieke aanbevelingen van het Europees Semester. Het jaarlijkse voortgangsverslag weerspiegelt ook de halfjaarlijkse verslaglegging van Kroatië over de vooruitgang bij de uitvoering van zijn herstel- en veerkrachtplan overeenkomstig artikel 27 van Verordening (EU) 2021/241.
- (9) De groei van het reële bbp in 2025 bedroeg 3,4 % en de GICP-inflatie 4,4 %. Volgens de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie zal het reële bbp in 2026 groeien met 2,7 % en in 2027 met 2,5 %, bij een GICP-inflatie van 4,6 % in 2026 en 2,7 % in 2027.
- (10) Volgens gegevens van Eurostat⁸ is het overheidstekort van Kroatië gestegen van 2,3 % van het bbp in 2024 tot 3,0 % van het bbp in 2025. De stijging van het tekort in 2025 is hoofdzakelijk te wijten aan een stijging van de uitgaven aan nationaal gefinancierde investeringen, lonen bij de overheid en sociale bijstand. Op basis van de op de afsluitdatum van de prognoses bekende beleidsmaatregelen wordt in de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie uitgegaan van een tekort van 2,9 % van het bbp in 2026 en 2,7 % van het bbp in 2027.
- (11) Uitgaande van de ramingen van de Commissie was de begrotingskoers⁹, die zowel op nationaal niveau als door de EU gefinancierde uitgaven omvat, in 2025 expansief, met 1,6 % van het bbp. Verwacht wordt dat deze zowel in 2026 als in 2027 contractief zal zijn, met respectievelijk 0,3 % en 0,9 % van het bbp.

⁷ De jaarlijkse voortgangsverslagen 2026 zijn beschikbaar op: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

⁸ Euro-indicatoren van Eurostat, 22 april 2026.

⁹ De begrotingskoers wordt gedefinieerd als een maatstaf van de jaarlijkse verandering in de onderliggende begrotingssituatie van de overheid. Op basis daarvan wordt de economische impuls beoordeeld die uitgaat van het begrotingsbeleid – zowel het op nationaal niveau gefinancierde beleid als het beleid dat uit de EU-begroting wordt gefinancierd. De begrotingskoers wordt gemeten als het verschil tussen i) het groeipotentieel op middellange termijn en ii) de verandering in de primaire uitgaven (discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde niet meegerekend), inclusief de uitgaven gefinancierd door niet terug te betalen steun (subsidies) uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere Uniefondsen.

- (12) Volgens gegevens van Eurostat¹⁰ is de overheidsschuld van Kroatië gedaald van 57,4 % van het bbp eind 2024 tot 56,3 % van het bbp eind 2025. Op basis van de op de afsluitdatum van de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie bekende beleidsmaatregelen wordt er in die prognoses van uitgegaan dat de schuldquote zal dalen tot 55,9 % eind 2026 en verder tot 55,6 % eind 2027.
- (13) Volgens gegevens van Eurostat¹¹ bedroegen de totale defensie-uitgaven van de overheid in Kroatië 1,5 % van het bbp in 2025, wat neerkomt op een stijging van 0,5 procentpunt van het bbp ten opzichte van het referentiejaar 2021. In de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie wordt ervan uitgegaan dat deze in 2026 1,6 % van het bbp zullen bedragen, wat neerkomt op een stijging met 0,6 procentpunt van het bbp ten opzichte van 2021¹².
- (14) De Unie wordt nog steeds geconfronteerd met risico's op verstoringen van de energievoorziening en hoge prijsvolatiliteit, die worden verergerd door geopolitieke spanningen met gevolgen voor de mondiale olie- en gasmarkten. Uit de ervaring met de energiecrisis van 2022-2023 is gebleken dat brede en niet-gerichte maatregelen hoge begrotingskosten met zich meebrengen en in sociaal en economisch opzicht inefficiënt zijn. Sinds het uitbreken van de oorlog in het Midden-Oosten in februari 2026 heeft Kroatië budgettaire beleidsmaatregelen vastgesteld om de gevolgen van de hoge energieprijzen voor huishoudens en bedrijven te verzachten¹³. Het gaat hierbij onder meer om een ongerichte verlaging van de accijnzen op diesel, die op 18 mei 2026 afloopt, evenals gerichte steun voor openbaar vervoer, landbouw, visserij, aquacultuur en voor energie-intensieve industrie, die 30 september 2026 afloopt. Volgens de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie bedragen de begrotingskosten van deze maatregelen in 2026 0,1 % van het bbp. Volgens de ramingen van de Commissie zullen de begrotingskosten als deze maatregelen tot eind 2026 van kracht blijven, 0,2 % van het bbp in 2026 bedragen.

¹⁰ Euro-indicatoren van Eurostat, 22 april 2026.

¹¹ Eurostat, overheidsuitgaven door classificatie van overheidsfuncties (COFOG).

¹² De NAVO-definitie van defensie-uitgaven verschilt van de COFOG-definitie van defensie-uitgaven. Bovendien kunnen er verschillen optreden als gevolg van het moment waarop de uitgaven worden geboekt, met name in het geval van militaire uitrusting, aangezien de NAVO-rapportage niet verloopt volgens de nationale boekhoudregels voor het moment van boeking.

¹³ Dit weerspiegelt de situatie op de afsluitdatum van de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie (4 mei 2026).

- (15) Volgens de berekeningen van de Commissie stegen de netto-uitgaven van Kroatië met 10,9 % in 2025 en met 30,1 % cumulatief in 2024 en 2025. De groei van de netto-uitgaven in 2025 ligt boven het aanbevolen maximale groeipercentage, met een afwijking van 1,8 % van het bbp op jaarbasis. Wanneer 2024 en 2025 samen worden beschouwd, komt ook het cumulatieve groeipercentage van de netto-uitgaven uit boven het aanbevolen maximale groeipercentage, met een afwijking van in totaal 1,4 % van het bbp. Rekening houdend met de flexibiliteit voor hogere defensie-uitgaven waar de nationale ontsnappingsclausule in voorziet, bedraagt de cumulatieve afwijking van de netto-uitgaven 0,9 % van het bbp.
- (16) Volgens de berekeningen van de Commissie zullen de netto-uitgaven van Kroatië stijgen met 5,7 % in 2026 en met 37,5 % cumulatief in 2024, 2025 en 2026. De verwachte groei van de netto-uitgaven in 2026 ligt boven het aanbevolen maximale groeipercentage, met een afwijking van net iets meer dan 0,3 % van het bbp op jaarbasis. Wanneer 2024, 2025 en 2026 samen worden beschouwd, komt ook het verwachte cumulatieve groeipercentage van de netto-uitgaven uit boven het aanbevolen maximale groeipercentage, met een afwijking van in totaal 1,6 % van het bbp. Rekening houdend met de flexibiliteit voor hogere defensie-uitgaven waar de nationale ontsnappingsclausule in voorziet, bedraagt de verwachte cumulatieve afwijking van de netto-uitgaven voor 2024, 2025 en 2026 samen 1,0 % van het bbp.

- (17) De komende jaren komen de overheidsfinanciën onder toenemende druk te staan door stijgende uitgavenbehoeften met het oog op productieve investeringen, klimaatadaptatie, defensie, de dubbele transitie en andere concurrerende prioriteiten. Daarom bestaat er goede reden voor Kroatië om de kwaliteit en doelmatigheid van publieke uitgaven en de vaststelling van prioriteiten voor de groei bevorderende investeringen te verbeteren, ook op lokaal niveau. Hoewel Kroatië vooruitgang heeft geboekt bij het versterken van zijn begrotingskader, onder meer door de oprichting in 2022 van een bureau voor uitgaventoetsing binnen het ministerie van Financiën, zijn de reikwijdte en transparantie van de uitgaventoetsingen nog altijd beperkt. Uitgaventoetsingen worden gezien als een nuttig instrument voor het identificeren van efficiëntiewinsten en overlapping tussen programma's, en de besparingen als gevolg daarvan zouden kunnen worden ingezet voor de aanpak van nieuwe budgettaire uitdagingen, zoals de hierboven genoemde. Zorg en onderwijs zijn sectoren waarin Kroatië de toepassing van uitgaventoetsingen zou kunnen uitbreiden, omdat de uitgaven in deze sectoren relatief hoog zijn, maar de resultaten lager uitvallen dan in andere lidstaten. Een uitgebreide herziening van het beheer van overheidsmedewerkers is ook geboden, gezien het groeiende ambtenarenbestand in combinatie met hardnekkige onderbezetting in essentiële functies bij de centrale overheid. Dit wijst op een ondoeltreffende inzet van middelen, die zou kunnen worden aangepakt door gerichte optimalisatie van het personeelsbestand en strategische herschikking. Kroatië als geheel heeft een lage verzekeringsdekking met betrekking tot klimaatrisico's. Als gevolg daarvan worden schadevergoedingen vaak ad hoc toegekend. Om in het vervolg voor toereikende financiering te zorgen, zou Kroatië klimaatgerelateerde budgettaire risico's nader kunnen integreren in de begrotingsplanning.

- (18) De invoering van verplichte elektronische facturering in januari 2026 uit hoofde van de hervorming Fiscalisering 2.0 en de doorlopende digitale transformatie van de belastingdienst zullen bijdragen tot verbetering van de fiscale naleving en het terugdringen van de schaduw economie, waarbij in de gegevens voor het eerste kwartaal van 2026 al positieve trends zijn waar te nemen. Tegelijkertijd loopt Kroatië aanzienlijke inkomsten mis als gevolg van belastinguitgaven, die in 2023 meer dan 4 % van het bbp bedroegen. Bovendien zijn belastinguitgaven niet altijd doeltreffend bij het bewerkstelligen van de beoogde beleidsdoelstellingen. Zo lijken mensen met een hoog inkomen meer baat te hebben bij uitgaven uit inkomstenbelasting, vooral als het gaat om kinderbijslag. Belastinguitgaven uit btw kunnen ook ondoelmatig en gebrekkig gericht zijn bij het bestrijden van ongelijkheid; met name het verlaagde btw-tarief voor de horeca heeft een regressief effect. Ten slotte kunnen complexe omstandigheden de doeltreffendheid van uitgaven uit vennootschapsbelasting ondermijnen, hetgeen wijst op mogelijkheden voor vereenvoudiging van bepaalde belastinguitgaven en de administratie daarvan. Kroatië zou baat hebben bij een uitgebreide toetsing van de belastinguitgaven, om uitgaven op te sporen en bij te stellen die niet doeltreffend bijdragen tot het behalen van de beoogde beleidsdoelstellingen, waaronder inkomenshervreiding en milieustimulansen.
- (19) Kroatië zou in grotere lijnen de doeltreffendheid en progressiviteit van het belastingstelsel kunnen verbeteren, onder meer door de opzet van belastingen op eigendom te versterken. Er zijn belangrijke stappen gezet met de recente hervormingen van de onroerendgoedbelasting. Het toepassingsgebied van het huidige kader blijft echter beperkt, omdat het alleen van toepassing is op leegstaande en tweede woningen en hoofdzakelijk gebaseerd is op locatie en omvang, in plaats van op de marktwaarde. Het invoeren van een bestanddeel op basis van marktwaarde en het geleidelijk uitbreiden van de belastinggrondslag om een breder spectrum aan vastgoed te omvatten, naar behoren rekening houdend met het betalingsvermogen van belastingbetalers, zou bijdragen tot hogere inkomsten en een rechtvaardigere en doeltreffendere verdeling van de belastingdruk. Het zou ook de stimulansen versterken om leegstaande woningen op de woningmarkt te brengen.

- (20) De systematische, daadwerkelijke en tijdige betrokkenheid van lokale en regionale autoriteiten, sociale partners, maatschappelijke organisaties en andere relevante belanghebbenden blijft van essentieel belang om te zorgen voor een breed gevoelde verantwoordelijkheid voor de succesvolle uitvoering van de financieringsinstrumenten van de Unie, ook in de context van het Europees Semester.
- (21) In Kroatië ligt het uitvoeringstempo voor de cohesiebeidsprogramma's, die steun omvatten uit het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO), het Fonds voor een rechtvaardige transitie (JTF) en het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+), boven het gemiddelde tempo op EU-niveau, zowel bij de projectselectie als bij betalingen. Het is belangrijk om de huidige dynamiek vast te houden en tegelijkertijd het effect van investeringen in de praktijk te maximaliseren. Kroatië onderneemt in het kader van zijn cohesiebeidsprogramma's al acties om het concurrentievermogen en de groei te bevorderen. Toch kan op sommige gebieden verdere versterking vereist zijn, onder meer als het gaat om sociale inclusie, de-institutionalisering, decarbonisatie van het vervoer en inzet van hernieuwbare energie, evenals de circulaire economie. Tegelijkertijd moet Kroatië de uitvoering van het JTF versnellen, aangezien de middelen uiterlijk eind 2026 moeten worden uitbetaald. Het is van essentieel belang ervoor te zorgen dat de nieuwe investeringen die Kroatië in zijn tussentijdse evaluatie van de cohesiebeidsfondsen heeft vastgesteld, met name die welke verband houden met de vijf prioriteiten die in de verordening inzake de tussentijdse evaluatie¹⁴ zijn vastgesteld, snel en doeltreffend worden gerealiseerd.

¹⁴ Verordening (EU) 2025/1914 van het Europees Parlement en de Raad van 18 september 2025 tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1058 en Verordening (EU) 2021/1056 wat betreft specifieke maatregelen voor het aanpakken van strategische uitdagingen in het kader van de tussentijdse evaluatie.

- (22) Kroatië kampt met uitdagingen op verschillende, onderling verbonden fronten, waaronder een versnipperde publieke onderzoeks- en innovatiesector, complexe bestuursstructuren en een bedrijfsomgeving die gebukt gaat onder regeldruk, langdurige vergunningsprocedures en de langste betaaltermijnen tussen bedrijven in de EU. Digitale infrastructuur in plattelands- en eilandgebieden loopt achter op het gemiddelde in de EU. Voortgang op het gebied van de circulaire economie, de renovatie van gebouwen en de uitrol van hernieuwbare energie is nog altijd beperkt, wat wordt verergerd door versnipperde bestuursprocedures. Aan de sociale kant zijn armoede en inkomensongelijkheid nog altijd hoog, zijn er hardnekkige tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden in alle sectoren, is de toegang tot de zorg ongelijk, met name in plattelandsgebieden en blijft de betaalbaarheid van huisvesting een probleem, met name in de grote steden en kustgebieden.
- (23) Er zit nog altijd een stijgende lijn in de Kroatische prestaties op het gebied van onderzoek en innovatie (O&I), maar de vooruitgang wordt geremd door hardnekkige structurele uitdagingen, met name in de sterk versnipperde publieke O&I-sector. Door het grote aantal entiteiten raken de middelen verwaterd en wordt samenwerking belemmerd, hetgeen leidt tot een minder onderzoeksresultaten en minder ruimte voor samenwerking tussen het bedrijfsleven en de academische wereld en voor technologieoverdracht. Het beheer van het R&I-stelsel blijft complex, met beleidsverantwoordelijkheden verspreid over meerdere entiteiten, waardoor plannings- en uitvoeringsproblemen ontstaan. Kroatië heeft in het kader van zijn herstel- en veerkrachtplan hervormingen doorgevoerd om het aantal openbare onderzoeksinstituten te verminderen; het zou echter nuttig zijn om de reikwijdte, de ambitie en de uitvoeringssnelheid van deze inspanningen te vergroten. Er zijn nog steeds regionale verschillen op het gebied van de O&I-prestaties: de meeste O&I-activiteiten vinden plaats in Zagreb, terwijl gerichte steun aan geselecteerde regionale centra, waaronder een sterke verbinding met de industriële transitie, zou helpen om de prestaties in andere regio's te verbeteren. De overheidsuitgaven voor O&O als percentage van het bbp blijven onder het EU-gemiddelde en zijn de afgelopen jaren gestagneerd. Ook blijven het aandeel van de bedrijfsuitgaven voor O&O en het gebruik van innovatieregelingen door bedrijven ruim onder het EU-gemiddelde, met name in bepaalde regio's, wat bijdraagt tot suboptimale prestaties en lage productiviteit in de industriële productie. De overheidssteun voor O&O door bedrijven is beperkt en versnipperd en het aantal activiteiten op het gebied van technologieoverdracht is nog altijd aan de lage kant.

- (24) Het Kroatische financieringslandschap steunt nog steeds voornamelijk op de banken; marktgebaseerde financiering, waaronder via kapitaalmarkten geïnvesteerd privéspaargeld, speelt in vergelijking daarmee een kleinere rol in de financiering van bedrijven als gevolg van de nog steeds lage participatie van retailbeleggers, ondanks een zeker positief momentum de laatste tijd, waaronder geslaagde introducties aan de beurs van Zagreb en belangstelling van retailbeleggers voor overheidseffecten. Binnenlandse institutionele beleggers als pensioenfondsen en verzekeraars spelen een beperkte rol bij de financiering van innovatieve bedrijven. Door de relatief bescheiden omvang en liquiditeit van de binnenlandse kapitaalmarkten en de groeiende, maar beperkte financiering via durfkapitaal en particulier eigen vermogen wordt de financieringskloof voor innovatieve bedrijven nog groter. Hervormingen uit hoofde van het herstel- en veerkrachtplan, waaronder het strategisch kader voor kapitaalmarktontwikkeling, zijn gericht op het bevorderen van de diversificatie van financieringsopties. Meer vooruitgang is geboden in het versterken van de participatie van retailbeleggers op de kapitaalmarkt door toename van de financiële geletterdheid en beter toegankelijke beleggingsproducten, verbetering van de omgeving voor durfkapitaal en particulier eigen vermogen, waaronder het bevorderen van de participatie van institutionele beleggers, en vergroting van de aantrekkelijkheid van de aandelenmarkt en het algehele beleggingsklimaat door beter bestuur van beursgenoteerde ondernemingen.

- (25) Zoals vastgesteld in het kompas voor concurrentievermogen moeten alle EU-, nationale en lokale instellingen zich sterk inspannen om eenvoudigere regels op te stellen en de administratieve procedures sneller te laten verlopen. De Commissie heeft ambitieuze doelen gesteld om de administratieve lasten te verminderen: met ten minste 25 % voor alle bedrijven en ten minste 35 % voor kmo's. Ook heeft zij nieuwe instrumenten in het leven geroepen om deze doelstellingen te verwezenlijken, met inbegrip van stelselmatige stresstests van het corpus van EU-wetgeving en een betere dialoog met belanghebbenden. In Kroatië ziet 66 % van de bedrijven complexiteit van administratieve procedures als een beperking bij het zakendoen in Kroatië. Het ondernemingsklimaat in Kroatië wordt nog steeds geteisterd door structurele problemen, zoals een tekort aan arbeidskrachten en vaardigheden, complexe regelgeving en administratieve inefficiëntie, die een grote rem zetten op investeringen en groei. Vergunningsprocedures blijven bijzonder lastig, met lange termijnen voor bouw- en milieuvergunningen, ook voor de bouw van fabrieken en voor decarbonisatieprojecten in de industriële sector, terwijl daarnaast procedures over verschillende autoriteiten versnipperd zijn en er sprake is van een beperkte interoperabiliteit van digitale registers. Zakelijke betalingen zijn nog meer vertraagd dan voorheen, waarbij Kroatië de langste gemiddelde betaaltermijn tussen bedrijven van de EU vertoont. De maatregelen in het herstel- en veerkrachtplan op het gebied van digitalisering van openbaar bestuur, bevordering van de mededinging en vereenvoudiging van procedures, zijn belangrijke stappen voorwaarts. Het zou echter nuttig zijn om de reikwijdte, de ambitie en het tempo van de vereenvoudiging van de regelgeving en van de bestuurlijke modernisering te vergroten.
- (26) Er is ook meer vooruitgang geboden voor wat betreft de efficiëntie van het rechtsstelsel, want civiele en handelsrechtelijke procedures behoren nog steeds tot de langste in de EU. De afgelopen jaren heeft Kroatië vooruitgang geboekt op het gebied van hervormingen en investeringen, waaronder de digitalisering van het rechtsstelsel, sterk gesteund door het herstel- en veerkrachtplan. Toch is Kroatië nog altijd een van de lidstaten met de grootste achterstand op het gebied van civiele en handelsrechtelijke zaken en de langste procedures. Omdat dit gevolgen heeft voor het ondernemingsklimaat en het concurrentievermogen, zou het gunstig zijn als Kroatië doorging met het verbeteren van de efficiëntie bij het afhandelen van civiele en handelsrechtelijke rechtszaken, in het bijzonder door het uitvoeren van aanvullende hervormingen, onder meer door mogelijke hervormingen van het zakenbeheer.

- (27) De territoriale versnippering van Kroatië heeft gevolgen voor de efficiëntie van het openbaar bestuur en verergert de regionale verschillen. Er is een gebrek aan evenwicht tussen verantwoordelijkheden en middelen, en de administratieve en financiële capaciteit op lokaal niveau om financiering te benutten en hoogwaardige diensten te leveren. Hierdoor varieert de kwaliteit van de verleende overheidsdiensten en vallen de beheerkosten hoger uit omdat veel kleine lokale overheden niet over voldoende financiële en administratieve middelen beschikken om de diensten te leveren. Maatregelen in het kader van het herstel- en veerkrachtplan hebben geleid tot financiële stimulansen voor fusies van lokale bestuurs-eenheden, maar deze stimulansen worden voornamelijk gebruikt voor de samenvoeging van functies, met beperkt effect op daadwerkelijke fusies. Het zou nuttig zijn om de reikwijdte van deze stimulansen te vergroten en daarnaast eventuele nieuwe wetgeving in te voeren om te waarborgen dat er daadwerkelijk fusies plaatsvinden. Voorts zou het naar het lokale niveau vertalen van de inspanningen op nationaal niveau, zoals de invoering van een transparant beloningssysteem en van op competenties gebaseerde werving en promotie, kunnen bijdragen tot verbetering van de kwaliteit van overheidsdiensten.
- (28) De breedbanddekking in plattelands- en eilandgebieden loopt nog achter op het gemiddelde in de EU. Hoewel het deel van de Kroatische bedrijven dat digitale infrastructuur als een obstakel noemde in 2025 is gedaald tot 36 %, ligt de dekking van netwerken met zeer hoge capaciteit (VHCN) (78,9 %) en plattelands-VHCN (49,1 %) nog altijd onder de EU-gemiddelden van respectievelijk 82,5 % en 61,9 %. Er is op het platteland nog altijd een aanzienlijk gebrek aan FTTP (Fiber to the Premises), dat met een dekking van 44,4 % aanzienlijk achterloopt op het EU-gemiddelde van 58,8 %, en aan 5G-middenbanddekking, die in plattelandsgebieden op slechts 8,5 % staat, ten opzichte van 26,2 % in de EU. Tegenslagen bij de uitvoering van breedband- en backhaul-infrastructuurprojecten op het platteland en in voorsteden, in samenhang met nog steeds aanwezige financieringskloven en structurele knelpunten, zoals complexe vergunningsprocedures, beperkingen in de ruimtelijke ordening en onopgeloste problemen met verouderde infrastructuur, vertragen de digitale transitie.

- (29) In 2025 had Kroatië het op vijf na hoogste groothandelstarief voor elektriciteit in de EU, met negatieve gevolgen voor concurrentievermogen, decarbonisatie en elektrificatie. De geïnstalleerde capaciteit voor zonne-energie is sterk gegroeid, maar het aandeel van zonne-energie in de elektriciteitsopwekking is nog altijd laag, namelijk minder dan 8 %. Tegen deze achtergrond kan een snellere uitrol van nieuwe capaciteit voor hernieuwbare energie en oplossingen voor niet-fossiele flexibiliteit bijdragen tot een daling van de hoge groothandelsprijzen voor elektriciteit. Op 27 april 2026 heeft de Kroatische toezichthouder voor energie nieuwe tarieven voor netaansluitingen vastgesteld, wat de implementatie van hernieuwbare energie zou kunnen versnellen. Nadere steun voor de implementatie van hernieuwbare energie, waaronder groene waterstof, zou kunnen helpen de hoge broeikasgasintensiteit van de Kroatische industrie te verlagen, meer nog als deze deel uitmaakt van een samenhangend pakket aan maatregelen voor decarbonisatie van de industrie, met onder meer ook koolstofafvang en -opslag en stimulering van de vraag naar koolstofarme industrieproducten. Om het gebruik van hernieuwbare energie in Kroatië aan te moedigen, is het van cruciaal belang dat meer wordt geïnvesteerd in het elektriciteitsnet, in aanvulling op de investeringen die zijn opgenomen in het Kroatische herstel- en veerkrachtplan. Op korte termijn moeten met dit doel voor ogen maatregelen worden getroffen om projecten voor hybride opslag en hernieuwbare energie te bevorderen. In 2024 was bij 34 % van de particuliere consumenten een slimme meter geïnstalleerd, aanzienlijk minder dan de EU-doelstelling van 80 %. Om ten volle te kunnen profiteren van een grootschaliger gebruik van hernieuwbare energie, is, in aanvulling op de maatregelen in het herstel- en veerkrachtplan en dynamische contracten, aanzienlijke financiering nodig voor de installatie van slimme meters om consumenten meer macht te geven en vraagresponso te bevorderen. Er zijn in het kader van de wet op hernieuwbare energiebronnen in 2025 beperkte stappen genomen om de bestuursprocedures voor hernieuwbare energie te stroomlijnen, maar de vergunnings- en netaansluitingsprocedures zijn nog altijd versnipperd en in sommige gevallen onduidelijk. Nadere stroomlijning van vergunningen en netaansluitingen zou ook nuttig kunnen zijn voor de uitrol van fotovoltaïsche systemen op gebouwen met meerdere appartementen en van energiegemeenschappen, aangezien de inzet hiervan nog steeds verwaarloosbaar is en de procedures omslachtig zijn.

- (30) Er zijn energie-efficiëntiemaatregelen nodig om de positieve dynamiek die is ontstaan door het EU-financieringskader vast te houden en sneller vooruitgang te boeken op gebieden zoals: i) renovatie van gebouwen; ii) beschikbaarheid van energie-efficiënte huisvesting, met name sociale huisvesting, en iii) de vervanging van olie- en gasketels door warmtepompen en andere efficiëntere en groenere oplossingen. Er zijn echter in aanvulling op de EU-financiering grotere inspanningen vereist om de doelstellingen voor decarbonisatie van gebouwen te halen, gezien het grote deel van het gebouwenbestand dat nog gerenoveerd moet worden, in het bijzonder voor wat betreft gebouwen met meerdere appartementen. Renovatieprogramma's worden hoofdzakelijk uitgevoerd op basis van subsidies, waarbij een omvangrijke investeringskloof overblijft, hetgeen heeft bijgedragen tot beperkte energiebesparingen in woningen tussen 2019 en 2024. Daarom kan het verkleinen van de algehele afhankelijkheid van subsidies en een verschuiving richting financiële instrumenten het effect van overheidsmiddelen maximaliseren, terwijl ondersteuning door middel van subsidies meer kan worden geconcentreerd op kwetsbare huishoudens en energie-inefficiënte gebouwen.

- (31) Wegvervoer is in Kroatië de meest gebruikte vorm van vervoer voor zowel passagiers als vracht; de emissies daarvan zijn sinds 2005 42 % gestegen, een van de grootste stijgingen in de EU. Hervormingen en investeringen in het kader van het Kroatische herstel- en veerkrachtplan en cohesiebeleid dragen reeds bij aan de modernisering van spoorweg-infrastructuur, de bevordering van groen vervoer en de invoering van intelligente vervoerssystemen. Er zijn echter nog steeds inspanningen nodig. De modernisering van de vervoersinfrastructuur en het rollend spoomaterieel, de verhoging van het gebruik van het openbaar vervoer en verdere vergroening daarvan, de integratie van verschillende vervoersmethoden in stedelijke gebieden, de bevordering van actieve mobiliteit en de totstandbrenging van intelligente vervoerssystemen kunnen sterk bijdragen aan de decarbonisatie van de vervoerssector, de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen verminderen en de luchtvervuiling in stedelijke centra terugdringen. Bevordering van de aanschaf van emissievrije voertuigen, onder meer door gerichte belastingstimulansen van bedrijfswagens en versterking van de oplaadinfrastructuur in stedelijke gebieden om deze beter te laten functioneren en betaalbaarder en toegankelijker te maken, zou kunnen bijdragen tot verhoging van het aandeel elektrische voertuigen, dat in 2025 nog steeds een van de laagste van de EU was. In 2024 had Kroatië veruit het laagste aandeel hernieuwbare energie in het vervoer van de EU, na een terugval in 2022 door regels voor biobrandstoffen waardoor brandstofleveranciers die geen biobrandstoffen in transportbrandstoffen mengden minder werden beboet. Deze tijdelijke boeteverlaging is in januari 2026 afgelopen, wat naar verwachting zal helpen om de recente achteruitgang van het aandeel hernieuwbare energie in het vervoer terug te draaien. Subsidies voor fossiele brandstoffen die energiearmoede noch echte problemen op het gebied van energiezekerheid gericht aanpakken, die elektrificatie belemmeren en die niet van cruciaal belang zijn voor het concurrentievermogen van de industrie, kunnen worden beschouwd als een prioriteit voor uitfasering. De subsidies voor fossiele brandstoffen, zoals het opnieuw vastgestelde noodprijsplafond voor aardolie-producten dat in maart 2026 werd ingevoerd voor niet aan een snelweg gelegen benzinestations, en de gedeeltelijke compensatie van accijnzen op diesel in het commerciële vervoer in Kroatië zijn economisch inefficiënt, houden de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen in stand en ontmoedigen elektrificatie en de transitie naar emissievrije voertuigen en andere duurzame oplossingen.

- (32) Gezien de kwetsbaarheid van het land voor klimaatgerelateerde risico's en de toenemende economische gevolgen daarvan, zou Kroatië ook baat hebben bij snelle implementatie, betere coördinatie en systematische monitoring van het beleid voor klimaatadaptatie en duurzaam waterbeheer, in alle sectoren en op alle niveaus, op basis van op de natuur gebaseerde en klimaatbestendige investeringen in strategische/kritieke infrastructuur, onder meer in kust- en eilandgebieden. Omdat de verzekeringsdekking tegen weers- en klimaatgerelateerde incidenten met 2 % nog altijd een van de laagste van de EU is, bestaat er een noodzaak om sterkere stimulansen voor klimaatrisicoverzekering te creëren, met name met betrekking tot overstromingen en brand.
- (33) De vooruitgang richting een circulaire economie verloopt nog altijd traag, met hoge vuilstortpercentages, aanzienlijke verschillen in de gescheiden inzameling van stedelijk afval in verschillende districten, vertragingen in de voltooiing van afvalbeheersinfrastructuur en een circulair materiaalgebruik dat ruim onder het EU-gemiddelde ligt. Terwijl het strategisch en rechtskader van Kroatië ter verbetering van afvalbeheer en de circulaire economie geleidelijk wordt verbeterd, loopt de uitvoering nog steeds achter, met negatieve gevolgen voor zowel milieu als concurrentievermogen. Het percentage circulair materiaalgebruik moet worden verhoogd teneinde het effect van materiaalgebruik op het milieu te verminderen en tegelijkertijd de Kroatische strategische onafhankelijkheid van ingevoerde grondstoffen te vergroten. Het zou gunstig zijn als Kroatië meer investeert in reparatie- en hergebruikscentra en maatregelen, stimulansen of belastingvoordelen invoert voor de integratie van secundaire grondstoffen in nieuwe producten.
- (34) In het licht van de cruciale rol van menselijk kapitaal bij het versterken van het concurrentievermogen en de strategische autonomie van de Unie heeft de Raad de lidstaten in 2026 aanbevolen dringend actie te ondernemen om iets te doen aan de structurele uitdagingen in verband met menselijk kapitaal op het vlak van vaardigheden, onderwijs en opleiding, die het concurrentievermogen belemmeren. De tot Kroatië gerichte landspecifieke aanbevelingen 2026 kunnen bijdragen tot de uitvoering van de aanbeveling van de Raad over menselijk kapitaal in de Unie.

- (35) De positieve trends op de Kroatische arbeidsmarkt zetten zich door, maar de aanhoudende structurele en regionale uitdagingen doen afbreuk aan het concurrentievermogen en groeipotentieel. In veel bedrijfstakken worden tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden gemeld. Hoewel de arbeidsparticipatie op recordhoogte is gekomen, waardoor de kloof met het EU-gemiddelde is gedicht en de doelstelling voor 2030 van Kroatië wordt genaderd, is het cijfer nog altijd bijzonder laag voor kwetsbare groepen zoals ouderen, laagopgeleide werknemers en mensen met een handicap. De arbeidsparticipatiekloof tussen personen met en zonder handicap is nog steeds een van de hoogste van de EU. Regionale verschillen in arbeidsmarktparticipatie zijn nog steeds aanzienlijk. Beperkte deelname aan volwassenenonderwijs, in het bijzonder buiten de grote stedelijke centra, zorgt voor minder arbeidsmarktrelevante vaardigheden en draagt bij tot discrepanties tussen gevraagde en aangeboden vaardigheden, die boven het EU-gemiddelde blijven. Kroatië voert maatregelen uit om beter tegemoet te komen aan de behoeften van de arbeidsmarkt, die worden ondersteund in het kader van het herstel- en veerkrachtplan en door het Europees Sociaal Fonds Plus. Het gaat hierbij onder meer om maatregelen in de vorm van actief arbeidsmarktbeleid, bijscholings- en omscholingsprogramma's en hervormingen om buitenlandse werknemers beter in de arbeidsmarkt te integreren. Deze inspanningen moeten echter worden geïntensiveerd en doeltreffender worden gemaakt door ze meer te richten op kwetsbare groepen, opleidingslacunes te dichten en te zorgen voor de afstemming van scholing op de behoeften van de arbeidsmarkt, onderwijsparticipatie van volwassenen te stimuleren en arbeidsmarktrelevante vaardigheden te versterken, onder meer door hoogwaardige leerplannen op verschillende onderwijsniveaus. Volledige uitvoering van de hervorming van het onderwijsstelsel is essentieel om de deelname aan voor- en vroegschoolse educatie en opvang en de onderwijstijd op scholen te verhogen, teneinde de basisvaardigheden te verbeteren en te zorgen voor een betere basis voor onderwijs en de verwerving van vaardigheden in latere stadia. Vertragingen in de voltooiing van de nodige infrastructuur beletten de tijdige invoering van het voltijdse onderwijsmodel, dat de onderwijstijd zou verhogen en basisvaardigheden zou verbeteren, terwijl er nog geen evaluatie heeft plaatsgevonden van de voortgang van de experimentele uitvoering. Er zijn nog steeds inspanningen nodig om het aandeel gekwalificeerde leerkrachten te verhogen, in het bijzonder leerkrachten in het voor- en vroegschoolse onderwijs en leerkrachten in vakken op het gebied van wetenschap, technologie, engineering en wiskunde (STEM), met het oog op de aanpak van het hardnekkige tekort aan leerkrachten dat de kwaliteit van het onderwijs ondermijnt, in het bijzonder in afgelegen en plattelandsgebieden.

- (36) Ondanks vooruitgang en beleidsinspanningen kampt Kroatië met grote sociale uitdagingen. Armoede en inkomensongelijkheid zijn gedaald onder bepaalde groepen, vooral kinderen, maar blijven hoog onder ouderen, mensen met een handicap en inwoners van plattelandsgebieden, en er worden maar langzaam vorderingen gemaakt richting de nationale armoedeverminderingdoelstelling voor 2030. Het effect van sociale overdrachten, zonder pensioenen, op de armoedebestrijding behoort tot de zwakste in de EU en de toereikendheid en dekking van minimuminkomensregelingen en werkloosheidsuitkeringen zijn nog steeds beperkt. Recente wijzigingen van de pensioenswet, waaronder een gunstigere indexeringsformule, de invoering van een jaarlijkse pensioentoeslag en toeslagen bij uitstel van pensionering, zouden de toereikendheid van de pensioenen moeten verbeteren. De toegang tot langdurige zorg blijft ontoereikend, met beperkte toegang tot thuis- en buurtzorg in verhouding tot de stijgende vraag, hoge eigen bijdragen en onvervulde zorgbehoeften onder ouderen, die tot de hoogste in de EU behoren. Hierdoor wordt een onevenredige zorglast op mantelzorgers gelegd, in het bijzonder vrouwen, wat hun arbeidsmarktparticipatie vermindert. Het aanpakken van deze uitdagingen zou bijdragen aan opwaartse sociale convergentie.
- (37) Inspanningen met het oog op de houdbaarheid, beschikbaarheid en kwaliteit van de zorg zijn gaande, maar leiden nog altijd niet snel tot verbeterde gezondheidsresultaten en zouden meer doelgericht kunnen plaatsvinden, terwijl preventie slechts beperkte aandacht heeft gekregen. De ongelijke verdeling van gezondheidswerkers blijft een ernstig obstakel vormen voor de toegang tot zorg op eilanden en in afgelegen en plattelandsgebieden. Om het tekort aan arbeidskrachten aan te pakken, moet het aantal gezondheidswerkers worden verhoogd en moeten hun opleiding, werving en retentie worden verbeterd, met bijzondere aandacht voor geografische verschillen.
- Hoewel e-gezondheid wordt versterkt, is het aandeel van de bevolking dat gebruikmaakt van online gezondheidsdiensten nog steeds een van de laagste in de EU. De vermijdbare sterfte is de afgelopen tien jaar slechts licht gedaald en roept om beter gerichte maatregelen met betrekking tot de belangrijkste gedragsgerelateerde risicofactoren en verbeterde coördinatie binnen de gehele overheid, niet alleen in de zorgsector zelf, om het ontstaan van ziekten te voorkomen of te vertragen.

- (38) De betaalbaarheid van huisvesting in Kroatië is nog altijd een probleem. Het aanbod wordt beperkt door een hoog percentage leegstaande woningen en kortetermijnverhuur, in het bijzonder in de belangrijkste steden en kustgebieden, waarbij de prijsstijgingen ruwweg gelijke pas houden met de inkomensgroei, wat de betaalbaarheid in de weg staat. Kroatië heeft een nationaal plan voor het huisvestingsbeleid tot 2030 vastgesteld en heeft een aantal van de maatregelen van het plan al uitgevoerd, waaronder hervormingen van de woonbelasting, maar er zijn nadere hervormingen nodig om de woningmarkt te verbeteren en de betaalbaarheid te vergroten. Doeltreffende en gecoördineerde uitvoering van het plan voor het huisvestingsbeleid, in het bijzonder lokaal relevante maatregelen om het woningaanbod in gebieden met hoge vraag te versterken en leegstaande woningen te activeren, zou de betaalbaarheid van de huisvesting ten goede komen. Kroatië beschikt ook niet over een monitoringskader op nationaal niveau voor sociale woningen, die gecentraliseerd en op lokaal niveau worden beheerd. Hoewel lokale autoriteiten zich in een goede positie bevinden om de lokale behoefte aan sociale woningen te beoordelen, zou een nationaal monitoringskader de uitdagingen op het gebied van huisvesting voor kwetsbare groepen in het hele land beter in kaart brengen en informatie opleveren voor een passende beleidsaanpak voor betaalbare en sociale woningen.
- (39) Aangezien de economieën van de lidstaten van de eurozone in hoge mate met elkaar zijn verweven en zij collectief bijdragen tot de werking van de economische en monetaire unie, heeft de Raad in 2026 de lidstaten van de eurozone aanbevolen actie te ondernemen, onder meer via hun herstel- en veerkrachtplannen, teneinde uitvoering te geven aan de aanbeveling van 2026 over het economisch beleid van de eurozone. Voor Kroatië draagt aanbeveling 1 bij tot de uitvoering van de eerste, tweede en derde aanbeveling over de eurozone, aanbeveling 2 tot de uitvoering van de vierde aanbeveling over de eurozone, aanbeveling 3 tot de uitvoering van de zevende, negende en tiende aanbeveling over de eurozone, aanbeveling 4 tot de uitvoering van de zevende aanbeveling over de eurozone en aanbeveling 5 tot de uitvoering van de vijfde aanbeveling over de eurozone,

BEVEELT AAN dat Kroatië in 2026 en 2027 de volgende acties onderneemt:

1. Maatregelen nemen om de netto-uitgaven onder controle te houden zodat deze in overeenstemming zijn met de door de Raad op 21 januari 2025 aanbevolen maximale groeipercentages, gezien de in 2025 geconstateerde en door de Commissie voor 2026 verwachte materiële afwijking ten opzichte van het aanbevolen maximum voor de netto-uitgaven, en tegelijkertijd gebruikmaken van de flexibiliteit in het kader van de door de Raad geactiveerde nationale ontsnappingsclausule. De algehele uitgaven en gereedheid op het gebied van defensie en veiligheid verhogen, en tegelijkertijd de schuldhoudbaarheid waarborgen en zorgen voor een efficiënte besteding van de uitgaven en een geleidelijke aanpassing van de begroting om structureel hogere defensie-uitgaven te kunnen financieren. Ervoor zorgen dat maatregelen die worden genomen om de gevolgen van de stijgende energieprijzen als gevolg van de crisis te verzachten, tijdelijk zijn, dat ze gericht zijn op de bescherming van kwetsbare huishoudens of op de behoeften van energie-intensieve bedrijven, dat ze stimulansen voor energiebesparing in stand houden en dat de begrotingskosten van die maatregelen verenigbaar zijn met de toezeggingen binnen het begrotingskader van de EU. De efficiëntie van overheidsuitgaven verbeteren door de rol van regelmatige uitgaventoetsingen als integraal onderdeel van het begrotingskader te versterken. De doeltreffendheid van belastinguitgaven toetsen. De hervorming van periodieke onroerendgoedbelasting blijven bevorderen door de benodigde administratieve infrastructuur te voltooien en een op waarde gebaseerd stelsel in te voeren.
2. Zorgen voor continuïteit van de hervormingen en investeringen die in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit worden uitgevoerd. De uitvoeringsdynamiek voor de cohesiebeidsprogramma's vasthouden, in voorkomend geval voortbouwend op de heroriëntatie naar strategische prioriteiten en de flexibiliteit die zijn overeengekomen in de context van de tussentijdse evaluatie van het kader voor het cohesiebeleid.

3. De consolidatie, samenwerking en, in voorkomend geval, fusies van openbare onderzoeksinstellingen en universiteiten bevorderen. Investerings, coördinatie en governance op het gebied van O&I stimuleren, rekening houdend met regionale verschillen. De toegang tot diverse financieringsbronnen blijven verbeteren en kapitaalmarkten blijven verdiepen door de deelname van retailbeleggers en institutionele beleggers verder te vergemakkelijken, durfkapitaal uit te breiden, belemmeringen voor beursnotering aan te pakken en de corporate governance te versterken. Regelgeving vereenvoudigen en administratieve lasten verminderen door betere coördinatie tussen verschillende overheidsniveaus en integratie van digitale hulpmiddelen, en de vergunningverlening stroomlijnen ter ondersteuning van de schone industriële transitie. Functies van het openbaar bestuur op lokaal niveau en/of gemeenten samenvoegen en het personeelsbeheer verbeteren. De efficiëntie van het rechtstelsel verder verbeteren. De uitrol van breedband in achtergestelde gebieden versnellen, in het bijzonder in plattelandsgebieden en op eilanden.
4. De uitrol van hernieuwbare energie versnellen teneinde de groothandelselektriciteitsprijzen te verlagen door het upgraden van elektriciteitsnetwerken en het investeren in elektriciteitsopslag. De uitrol van slimme meters bevorderen en dynamische contracten stimuleren. Vergunnings- en netaansluitingsprocedures voor hernieuwbare energiebronnen en energiegemeenschappen stroomlijnen. Maatregelen op het gebied van energie-efficiëntie versneld invoeren en efficiënte en groene oplossingen voor verwarming en koeling stimuleren. Duurzaam stadsvervoer, spoorwegen en de elektrificatie van het wegvervoer stimuleren. Subsidies voor fossiele brandstoffen afbouwen, met name in de vervoersector. Risico's als gevolg van natuurrampen aanpakken door het bestuur te verbeteren, te investeren in klimaatbestendigheid en het creëren van stimulansen voor klimaatrisicoverzekering. De circulaire economie blijven bevorderen.

5. Tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden terugdringen door het wegnemen van obstakels voor arbeidsparticipatie, het versterken van het onderwijs op alle niveaus, in het bijzonder voor basis- en STEM-vaardigheden, en het zorgen voor voldoende gekwalificeerde leerkrachten. Bij- en omscholing versterken en leren op de werkplek verbeteren. Actief arbeidsmarktbeleid beter richten op kwetsbare groepen en de inspanningen versterken om talent aan te trekken, te ontwikkelen en te behouden. Armoede en inkomensongelijkheid verminderen door de toereikendheid van sociale uitkeringen te vergroten, waarbij de houdbaarheid van de begroting door een gerichtere aanpak overeind blijft. De toegang tot langdurige formele thuis- en buurtzorg verbeteren. Zorgen voor een evenwichtige geografische spreiding van gezondheidswerkers en -faciliteiten, investeren in e-gezondheid en de preventie versterken. Het woningaanbod in gebieden met grote vraag versterken en de monitoring van betaalbare en sociale woningen verbeteren.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad

De voorzitter
